

en indflydelsesrig, alvorlig, dygtig, men ikke den større Deel af Præsteskabet, der egentlig staaer i Spidsen for Forslaget til en Kirkeforfatning.

Den ærede Rigsdagsmand sagde dernæst, ja Fred og No ville vi vel ikke faae, men det er heller ikke godt stedsse at have Fred og No, der gives ogsaa en Søvnens No. Dert giber jeg ham fuldkommen Ret, jeg er ogsaa en Ven af den aandelige Bevægelse, ja, om det skal være, af den aandelige Kamp. Men vi have sandelig ogsaa Kamp nok baade i og udenfor Kirken mellem de forskjellige Partier, der have reist sig. Hvad jeg imidlertid vil gjøre alt Mit for at hindre, er, at denne Kamp føres til en Yderlighed, bliver ført saaledes, at Statskirken eller Folkekirken — det kan være mig det Samme — derved bliver sprængt; og det frygter jeg vilde skee ved en Kirkeforfatning, naar den kom istand. Derfor er jeg imod den, og da jeg seer Kirkeforfatningen bag ved dette Forslag, stemmer dette mig ogsaa meget imod det. Den ærede Rigsdagsmand henviste derpaa til Skotland og sagde: Seel! I Skotland er der Kamp, der er Brydninger, men der er Lid tillige, der kunne vi see, hvorledes en Kirkeforfatning skal udvikle sig. Jeg siger som han, ja det er ganske sandt, der kunne vi see, hvorledes en virkelig Kirkeforfatning er kommen i Stand og har staaet i Aarhundreder. Men jeg vil bede vel erindret, at denne Kirkeforfatning beroer paa ganske eienommelige, enestaaende Forhold saavel i den skotske naturlige Charakter som ogsaa i de skotske Menigheders Troesly. Der har igjennem flere Aarhundreder været ført en Kamp mod den verdslige Magt, man er bleven ved og bleven ved at proclamere: den eneste Kirkes Konge er Jesus Kristus, vi have Intet med de jordiske Konger at gjøre. Man er bleven ved at foretage smaa „Seces-sions“, smaa Adskillelser, den ene efter den anden, og saaledes er Kampen stedsse holdt vedlige, indtil den tilsidst førte til den store Adskillelse, da Frikirken, den nye Kirke uden andre dogmatiske Bestemmelser, blot af Forfatningshensyn aldeles skilte sig fra den øvrige Kirke. Der er Kraft og Aand i det Hele, der er et stort Exempel paa en Kirkeforfatnings Betydning. Men naar vi ville see til vor Historie, saa vi-

ser den besværre ikke den Dei. Jeg sagde: Gib vor Tilstand var saaledes, at vi kunde faae en Kirkeforfatning, og jeg gjentager det, men besværre den er ikke saaledes. Vi have ogsaa forsøgt det saa smaat, vi ere just en af de protestantiske Kirker, hvori det er forsøgt; det er forsøgt her, i Sverrig og ogsaa et Par Steder i Thyssland, her nemlig med de saakaldte Præstens Medhjælpere, der bleve indførte for to hundrede Aar. Det var imidlertid et dødfødt Foster, der aldrig nogensinde blev til Noget. De skulle, efter hvad man har sagt mig, findes enkelte Steder hist og her, eller fandtes idetmindste endnu i vor Mennekesalder, men hvad var deres Opgave i den senere Tid? Naar nogle Egtefolk bleve uenige, saa kaldte Præsten sine saakaldte Medhjælpere sammen og snakkede lidt med dem, det var det Hele. Et saadant mislykket Forsøg tilraader ikke at begynde paa et nyt.

Feddersen: Naar vi see hen paa Artikel 80 i Grundloven, der omhandler en Forfatning for Folkekirken som en Ting, der i Tidens Løb vil blive givet, saa ligger det vistnok i Dieblikkets hele Bestaafenhed, at Thinget med Velwillie maa imødekomme det Forsøg, som fra Ministeriets Side er gjort for at indløse det i denne Grundlovsparagraf indholdte Løfte. Man kan have forskjellige Meninger om, hvilke Forandringer og Forbedringer der kan være at gjøre i det foreliggende Lovforslag, men jeg slutter mig ganske til deres Mening, som antage, at Sagen i den, som flere maaskee maatte synes, ufuldkomne Form, hvori den foreligger, dog egner sig til en yderligere Behandling, navnlig ogsaa, for at det derved kan blive klart, hvilke forskellige Meninger man har om den Forfatning, som det dog i Grundloven er bestemt der skal gives. Vi have her hørt forskellige Uttringer om, at en saadan Kirkeforfatning aldeles ikke passede til Nutiden; man har henviist til en meget fjern Tid, uden paa nogen Maade at antyde, hvilke Anstuelser man havde om Indfrielsen af Grundlovens Løfte; jeg tvøer, at det vilde være meget uheldigt, om Vedkommende fik Leilighed til bestemt at antyde, hvilke Tanker de have om en saadan Forfatning, som de tænke indført paa et senere